

Ersättning till fristående skolor enligt riksprislistan: Förändringar under löpande budgetår

Inledning

Riksdagen beslutade 2009 om ändringar fr.o.m. budgetåret 2010 i bestämmelserna rörande hemkommunens bidrag till bl.a. fristående gymnasieskolor. Beslutet innebär bl.a. ett nytt system för beräkning av bidragsbelopp enligt den s.k. riksprislistan, dvs. det belopp hemkommunen ska betala till den fristående gymnasieskolan i de fall hemkommunen inte erbjuder motsvarande program.

Bidragsbeloppen i riksprislistan baserades före 2010 på kommunens redovisade faktiska kostnader per gymnasieprogram för de senaste tre åren, uppräknat med skolindex till det aktuella årets prisnivå. Den nya regleringen innebär att kommunens budget för verksamheten det kommande året ska vara grund för att bestämma bidragsbeloppens storlek.

De bidragsbelopp för 2010 som togs fram utifrån de nya reglerna innebär bidragsbelopp som i genomsnitt var 15 procent lägre än tidigare. Skolverket fick därför i uppdrag av regeringen att analysera och förklara skillnaderna. Uppdraget redovisades i april 2010 i en rapport till regeringen.¹ I rapporten visade Skolverket på olika förklaringar till de uppkomna skillnaderna och föreslog vissa förändringar och förtydliganden i hur riksprislistan ska tas fram. Skolverket uppgav också att verket under 2010 ska utreda om en modell för att hantera förändringar i resurstilldelning under löpande budgetår behöver införas.

I den här rapporten redovisas resultaten från denna utredning.

Friskolornas Riksförbund och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har intervjuats som en del i utredningsarbetet. Deras synpunkter redovisas kortfattat i det följande. Förekomsten och omfattningen av förändringar i resurstilldelning under pågående budgetår har undersökts genom några kommunintervjuer och genom analys av ett tidigare insamlat underlag av boksluts- och budgetuppgifter för 2007 och 2008. Eftersom denna översiktliga utredning visar att förändringar i resurstilldelning förekommer, lämnas också ett förslag på hur uppgifter om tillskott/besparingar under budgetåret skulle kunna samlas in och på hur dessa på ett administrativt enkelt sätt skulle kunna påverka riksprislistan.

Lagstiftningen

I skollagen (2010:800) och i förordningen (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet finns bestämmelserna om hemkommunens ersättning till bl.a. fristående gymnasieskolor för elever från kommunen.

---

¹ "Uppdrag om analys av införandet av de nya reglerna för ersättning till fristående gymnasieskolor enligt riksprislistan." Dnr 2010:96.

2011-06-30
Dnr 71-2011:848
2 (9)

Bidraget ska fastställas per kalenderår, beslutas före kalenderårets början och grunda sig på kommunens budget för det kommande budgetåret. Bidraget består av ett grundbelopp och i vissa fall ett tilläggsbelopp för elever med omfattande behov av särskilt stöd eller elever som ska erbjudas modersmålsundervisning. Om ytterligare resurser ges till den kommunala verksamheten under budgetåret, ska motsvarande tillskott ges till de fristående skolorna. I de fall då kommunen minskar ersättningen till motsvarande kommunal verksamhet får bidrag till fristående skolor minskas i motsvarande mån genom att återstående utbetalningar under budgetåret sätts ner.

I samband med införandet av det nya ersättningssystemet infördes också en rätt att överklaga kommunens beslut i ärenden om bidrag till fristående skolor.

Statens skolverk får meddela föreskrifter om vilka belopp som en kommun ska betala till en skola per elev, program och, i förekommande fall, inriktning, när det gäller program som kommunen inte själv erbjuder (riksprislistan).² När Skolverket meddelar föreskrifter om bidragsbeloppens storlek enligt riksprislistan ska berörda kommuners budgeterade bidragsbelopp för det kommande året ligga till grund för bidragsbeloppen.

Införandet av den nya regleringen om offentliga bidrag till fristående skolor föregicks av utredningen ”Bidrag på lika villkor”.³ I betänkandet redovisas inga särskilda överväganden rörande riksprislistan utan det är generella överväganden om bidragsbelopp och beräkningsgrunder som redovisas. I propositionen ”Offentliga bidrag på lika villkor”⁴ anges att det i enlighet med likabehandlingsprincipen ska vara uppgifter om de budgeterade kostnaderna på programnivå för det kommande kalenderåret som ska ligga till grund för riksprislistan. Frågan om huruvida resurstillskott eller neddragningar i budget under året också ska påverka riksprislistan diskuteras inte. Hänvisningen till likabehandlingsprincipen indikerar dock att avsikten är att riksprislistan så långt som möjligt ska bestämmas på samma grunder som bidragsbeloppet när kommunen själv erbjuder programmet, dvs. de fristående skolor som ersätts enligt riksprislistan ska få del av motsvarande tillskott/besparingar under budgetåret som gäller för kommunala och fristående skolor som ersätts direkt från kommunen. Utgångspunkten för denna utredning är därför att de generella bestämmelserna om hur bidragsbeloppen till fristående gymnasieskolor ska beräknas är tillämpliga också för riksprislistan, men att praktiska eller andra skäl kan motivera förenklingar i förhållande till vad som gäller när ersättningen baseras på kommunens budget och utbetalas direkt till fristående skolor.

Vad är tillskott i förhållande till budget? Synpunkter från Friskolornas Riksförbund och Sveriges Kommuners och Landsting

Intervjuerna med Friskolornas Riksförbund och Sveriges Kommuners och Landsting (SKL) genomfördes för att få dessa båda organisationers tolkningar och tanke-

---

² SKOLFS 2010:6. Skolverkets föreskrifter om kommuners uppgiftsskyldighet för underlag till riksprislistan avseende gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

³ Betänkandet ”Bidrag på lika villkor”, SOU 2008:8.

⁴ Proposition 2008/09:171.

gångar rörande det nya bidragssystemet, riksprislistan och behoven av att revidera denna på grund av budgetförändringar under pågående budgetår. Genom sina respektive medlemmar har dessa båda organisationer god kännedom om kommunala budgetprocesser och om hur bidragssystemet fungerar och vilka problem som finns i tillämpningen av bestämmelserna.

Diskussionerna kretsade i stor utsträckning kring frågan om hur ”tillskott” och ”budgetförändringar” ska tolkas. Vilka typer av beslut och utfall är det som innebär tillskott? I intervjuerna diskuterades de här fyra fallen:

- a) Beslut i nämnden (motsvarande) om besparingar eller tillskott, t.ex. särskilda satsningar eller kompensation för löneökningar som kunde förutses men inte beräknas i budget.
- b) Elevförändringar i förhållande till det antal elever som budgeten baserades på.
- c) Överskridanden/överskott vid budgetårets slut som den kommunala skolan inte till fullo behöver ta med till nästa budgetår.
- d) Andra ändringar, p.g.a. t.ex. överklaganden, där kommunens beslutade bidragsbelopp ändras därför att det inte bedömdes vara beräknat enligt lagen. D.v.s. det ursprungliga bidragsbeloppet var fel, men det inrapporterades och var underlag i riksprislistan.

När det gäller a) är Friskolornas Riksförbund och SKL eniga om att detta är tillskott som den fristående skolan självfallet ska ha del av. Löneökningar som inte är kända vid budgetårets början kan t.ex. föranleda ett tillskott senare under budgetåret, när avtalsförhandlingarna avslutats. SKL menar dock att särskilda beslut om budgetförändringar är relativt ovanliga. Enligt SKL brukar många kommuner inkludera medel för att täcka kommande löneökningar redan i budgetnumera, som ett procentuellt påslag. Det blir sedan skolornas sak att effektivisera eller använda medlen på annat sätt om de faktiska löneökningarna blir större eller mindre än påslaget.

Varken SKL eller Friskolornas Riksförbund ansåg att skillnader mellan elevtal i budget och faktiskt antal elever (b) är en förändring som kan tolkas som ett tillskott enligt lagen. Friskolornas Riksförbund ansåg att kommuner i stor utsträckning numera, åtminstone för gymnasieskolan, har ett fördelningssystem med en elevpeng så att sådana förändringar inte har någon betydelse. Bidragssystemet förutsätter en sådan fördelningsmodell enligt deras mening. SKL menade att bestämmelserna om att det är budget som är utgångspunkt för bidraget innebär att det måste grundas på budget också när det gäller elevantal. Om kommuner medvetet försöker ”överbudgetera” antalet elever i en resursfördelningsmodell som inte grundar sig enbart på elevtal kommer det rimligen att leda till överklaganden som, om de leder till förändringar i bidragsbelopp, är en förändring av typ d).

Vad gäller förhållandet mellan budget – bokslut (c) hade SKL och Friskolornas Riksförbund olika mening.

Friskolornas Riksförbund menade att en efterkontroll mot bokslut självfallet måste ske för att se om den faktiska kostnaden blev annorlunda än bidragsbeloppet enligt

2011-06-30
Dnr 71-2011:848
4 (9)

budget. Budgeten kan aldrig vara annat än en planering och det normala är att budgeten inte överensstämmer med bokslut. De fristående skolorna bör kompenseras respektive bidragsbeloppet minskas om de kommunala skolorna inte får ta med sig överskridande/överskott till nästa budgetår. Detta bör gälla i de kommuner som betalar utifrån sin egen bidragsmodell till fristående skolor såväl som i riksprislistan. Därför är det nödvändigt att samla in bokslutsuppgifter så snart som det är möjligt för en eventuell revidering av riksprislistan. Att en eventuell kompensation/minskning av bidraget därmed kommer sent, långt efter att budgetåret är avslutat, får man ta. Det är bättre att det blir rätt än att låta bli att revidera för att revideringen kommer sent.

SKL menade att innebörden av den nya lagen är tydlig. I lagen anges enligt SKL att det är budget som ska utgöra grund, inte att bidragsbeloppen ska revideras utifrån en efterkalkyl av faktiska kostnader. En sådan efterkalkyl skulle dessutom vara mycket besvärlig att göra. Att budget och bokslut skiljer sig åt kan ha många olika orsaker. Det krävs en ingående analys av bokslutet för att kunna förstå vad skillnaderna beror på och om de kan hänföras till grundbeloppet i bidragsbeloppet. SKL menade också att utredningen och propositionen har olika skrivningar när det gäller om överskridanden ska tolkas som ett tillskott. I propositionen nämns inte avvikelser från budget/överskott-underskott, vilket måste vara avsiktligt. Om det är efterkalkylen som ska avgöra bidragsbeloppets storlek i slutändan är man tillbaka i ett system som inte är överskådligt och där de ekonomiska förutsättningarna är oklara till långt efter att det aktuella verksamhetsåret är slut. SKL menade att det måste bli rättspraxis som får avgöra vilken tolkning som är rätt. SKL ser för övrigt klara fördelar med att kommunerna har ett system som låter skolor ta med överskott/underskott till nästa budgetår.

Enligt Friskolornas Riksförbund har ungefär 400 beslut om bidragsbelopp överklagats (gällande alla verksamheter, inte bara gymnasieskolan.) Alla ärenden har ännu inte behandlats i domstol. Ytterligare överklaganden är att vänta, t.ex. efter årets slut om fristående skolor misstänker att den kommunala verksamheten överskridit sin budget och därmed anses ha fått ett tillskott som den fristående skolan inte fått del av. I vilken omfattning domstolsbeslut kommer att ändra bidragsbelopp (d) är för tidigt att säga, men om de ändras betyder det att riksprislistan är grundad på felaktiga underlag som bör rättas till.

Omfattningen av och storleken på förändringar i budget under pågående budgetår diskuterades något. Eftersom riksprislistan grundas på ett vägt genomsnitt av alla kommuners bidragsbelopp per program kommer summan av förändringar som går i olika riktning kanske få liten betydelse för riksprislistans bidragsbelopp. Friskolornas Riksförbund menade att olika antaganden är ovidkommande. Det går varken att anta att budgetförändringar under året är stora eller små eller att dra slutsatser utifrån ett enstaka år. Det är nödvändigt att ta reda på vilka förändringar som skett varje år om lagstiftningen ska följas.

Omfattningen av tillskott under året

För att få en uppfattning om i vilken mån tillskott/neddragningar under pågående budgetår förekommer och storleksordningen för hur dessa förändringar skulle påverka riksprislistan har ett mindre antal kommuner intervjuats och ett tidigare insamlat material om budget- och bokslutsuppgifter granskats.

I utredningen våren 2010 om analys av införandet av de nya reglerna för ersättning till fristående gymnasieskolor enligt riksprislistan, intervjuades ett tjugotal kommuner. Ungefär hälften menade att resurstillskott eller neddragningar under året är sällsynt förekommande. Ungefär hälften uppgav att förändringar förekom, vanligtast på grund av att resurser för kommande löneökningar inte beräknas i ordinarie budget i de fall avtalsförhandlingarna inte är slutförda. Kompensation för löneökningar ges som ett resurstillskott senare under budgetåret. En av kommunerna beslutar regelmässigt om nya bidragsbelopp inför varje termin. Endast fem kommuner kommenterade hur eventuella överskridanden/överskott vid budgetårets slut hanteras. I tre av kommunerna regleras överskott eller underskott varje år i bokslutet, i två av dem följer överskott eller underskott med till nästa budgetår.

Vid insamlingen av uppgifter om bidragsbelopp, som underlag för riksprislistan 2011, tillfrågades kommunerna om budgeten för gymnasieskolan 2010 förändrats under budgetåret 2010 jämfört med i december 2009, när uppgifter om bidragsbelopp för 2010 samlades in. Av de drygt 100 kommuner och gymnasieförbund som besvarat frågan angav nästan två tredjedelar att budgeten förändrats. Knappt en tredjedel redovisade att budgeten ökat, ungefär en tredjedel av budgeten minskat.

Ett urval av de kommuner som rapporterat att budgeten ändrats har intervjuats angående vilka förändringar som skett. Av 21 kommuner som intervjuats har tio missförstått frågan och svarat på om budgeten mellan 2010 och 2011 förändrats. I ytterligare två kommuner hänför sig förändringen till totalbudgeten för gymnasieskolan, som minskat p.g.a. minskat elevantal, och inte till förändringar i bidragsbeloppet. Fyra kommuner har lämnat preliminära uppgifter i december 2009 och det har senare visat sig att dessa belopp varit för låga i förhållande till den budget som senare beslutats (i tre kommuner) och för högt (i en kommun). Tre kommuner har ökat budgeten med medel för lönekomensation utan att särskilt budgetbeslut behövt tas om detta. I två kommuner har faktiska neddragningar gjorts under året, i en av dessa kommuner efter beslut i nämnden om besparingar.

Också fem kommuner i Stockholms län har intervjuats om i vilken mån förändringar i budget brukar förekomma under pågående budgetår och om hur eventuellt överskott eller underskott i förhållande till budget hanteras. Alla fem kommunerna menar att ändringar av budget under löpande budgetår är mycket ovanligt, men att det har förekommit, både i form av tillskott och neddragningar. I fyra av de fem kommunerna är gymnasieskolorna resultatenheter som får ta med sig underskott/överskott till kommande budgetår. Det finns regler och begränsningar för hur stora dessa får vara och det finns också regler för inom vilka tidsperioder underskotten måste tas igen respektive hur överskotten får användas. I den femte kommunen avskrivs underskott/överskott hos den enskilda skolan vid bokslutet.

2011-06-30
Dnr 71-2011:848
6 (9)

Gymnasieskolan i den kommunen har de senaste åren haft ett överskott i förhållande till budget.

De underlag som Skolverket tidigare samlade in för att i det gamla regelsystemet beräkna riksprislistan gör det möjligt att jämföra uppgifter om budget och bokslut per program för åren 2007 och 2008. Jämförelserna måste dock göras med stor försiktighet. Dels är det ett fåtal (60-70-tal) kommuner som lämnat båda typerna av underlag, dels är det oklart i vilken mån kommunerna inkluderat exakt samma delverksamheter och använt exakt samma definitioner i budgetunderlagen som i efterkalkylen utifrån bokslutet. Efterkalkylen baseras på det s.k. räkenskapsammandragets totalkostnader för gymnasieskolan, uppdelat per program, dvs. den inkluderar alla kostnader hänförliga till gymnasieskolan inklusive t.ex. all central förvaltning. Det är mycket möjligt att budget för vissa delverksamheter, t.ex. för central administration, inte ingick i den budget per program som hade inlämnats två år tidigare. Jämförelserna visar att efterkalkylen i genomsnitt var ungefär 4 procent högre än budget, för vissa program mer, för andra mindre. Sannolikt var de faktiska genomsnittliga tillskotten under åren 2007 och 2008 maximalt av denna storleksordning. Jämförelserna avser då alla delverksamheter och delkostnader, inte enbart det som är hänförligt till nuvarande riksprislistas grundbelopp.

Diskussion och bedömning

Förändringar i budget förekommer

Den översiktliga granskningen av vilka förändringar i budget för gymnasieskolans program som förekommer under pågående budgetår visar på att det görs sådana förändringar. Möjligen skulle inte riksprislistan påverkas nämnvärt, eftersom förändringarna kan vara både tillskott och besparingar, men utan att genomföra en gedigen uppgiftsinsamling från alla kommuner är det omöjligt att säga något bestämt om de sammantagna konsekvenserna. Förändringar av storleksordningen +4 procent, som i jämförelsen budget och bokslut 2007 och 2008, skulle innebära ytterligare ca 3 000 kr i genomsnitt på årsbasis per elev på t.ex. samhällsvetenskapligt program och ytterligare ca 4 500 kr på industriprogrammet.⁵ Eftersom regleringen är tydlig, att tillskott eller minskade resurser till den kommunala verksamheten under budgetåret ska ges till de fristående skolorna på samma sätt, bör rutiner införas så att detta även gäller för riksprislistan. På sikt, om förändringarna under flera år visar sig vara obetydliga, kan rutinen självfallet upphöra, men inledningsvis bör uppgifter om förändringar samlas in så att det finns underlag för en revidering av riksprislistan.

---

⁵ Fristående gymnasieskolor beräknades 2009 få ersättning utifrån riksprislistan för ungefär 10 000 elever. Med den nya regleringen fr.o.m. 2010 ska riksprislistan enbart tillämpas när kommuner inte erbjuder motsvarande program. Tidigare skulle den tillämpas när kommunen inte anordnade programmet. Kommuner samverkar i allt högre grad om gymnasieutbudet och riksprislistan kommer därför sannolikt att tillämpas i mindre utsträckning kommande år än 2009.

Budget eller bokslut

Syftet med de ändrade bestämmelserna om bidrag till fristående skolor är att ge offentliga och fristående skolor lika villkor. I direktiven till utredningen som föregick de ändrade bestämmelserna betonas att utredningen ska lämna förslag som gör att storleken på kommunernas bidrag kommer att beräknas på ett öppet och förutsägbart sätt, så att det blir möjligt också för en förvaltningsdomstol att efter överklagande pröva nivån på kommunens bidrag. Förutsägbarheten och rättssäkerheten i ersättningssystemet ska stärkas, bl.a. genom att en rättspraxis utvecklas.⁶

Den nya regleringen innebär att bidragsbeloppen ska baseras på budget. Vilka delkostnader som ska täckas in specificeras. Denna precisering innebär inte att kommunens möjlighet att själv välja sin modell för resursfördelning begränsas, men den ställer krav på att kommunens resursfördelningsmodell är genomsiktig, så att det går att förstå efter vilka principer resurserna fördelas och att alla ingående delkostnader finns med. Genom att bidragsbeloppet baseras på budget är avsikten att systemet ska bli förutsägbart. Vilken ersättning som är aktuell per elev och program ska vara klargjort innan budgetårets början.

Om den kommunala verksamheten får tillskott eller andra förändringar under året ska den fristående skolan behandlas på samma sätt. När nämnden (motsvarande) fattar särskilda beslut om förändringar av budget är tillskottet eller neddragningen i budget tydlig. Frågan är hur skillnader mellan bokslut och budget kan och ska tolkas.

I utredningen anges i avsnittet 6.4 explicit att överskridanden i kommunala skolor, där årets resultat inte behöver tas med till kommande budgetår, medför att resurstilldelningen inte skett på lika villkor och att fristående skolor i sådana fall ska kompenseras. I förslagsrutan nämns inte detta specifikt, utan det sägs att ”om ytterligare resurser ges till den kommunala skolverksamheten under budgetåret ska motsvarande tillskott ges till de fristående skolorna”.

I propositionen, avsnitt 6.2, är förslaget i förslagsrutan detsamma som i utredningen. I den efterföljande motiveringen nämns inte överskridanden eller jämförelser med bokslut för att uppnå lika villkor. Regeringens bedömning är att ”bidraget bör bestämmas utifrån budget och om ytterligare tillskott ges till den kommunala verksamheten ska motsvarande tillskott ges till de fristående skolorna”. Regeringens förslag anges överensstämma med utredarens förslag.

Det är en stark betoning i propositionen och i författningarna på att det är budget som ska vara grund för att bestämma bidragsbeloppen. Kommuner har självfallet behov av en realistisk planering och utgångspunkten måste vara att kommuner gör en realistisk budget. SKL har en bild av att allt fler kommuner har och kommer att ha en ordning där skolor får ta med överskridanden/överskott till kommande budgetår, på samma sätt som fristående skolor.

Om gymnasieskolorna i en kommun utan resultatöverföring från ett budgetår till nästa överskrider budgeten utan att de fristående skolorna med elever från kom-

---

⁶ Dir. 2007:33. Betänkandet ”Bidrag på lika villkor”. SOU 2008:8.

2011-06-30
Dnr 71-2011:848
8 (9)

munen får motsvarande kompensation, kommer detta sannolikt att rättsligt bli prövat. Det är inte lämpligt att nu föregripa en sådan eventuell rättslig prövning i ett system för revidering av riksprislistan.

Att revidera riksprislistan utifrån en jämförelse med bokslut skulle dessutom kräva en omfattande arbetsinsats. Bokslutsuppgifter hänförliga till grundbeloppet i bidragsbeloppet, uppdelat per elev och program, skulle behöva samlas in från alla kommuner som inte har resultatöverföring mellan budgetår. Att avgöra om ett överskridande eller ett överskott är hänförligt till grundbeloppet skulle fordra en grundlig och tidskrävande bokslutsanalys. Det är en arbetsinsats som bedöms orimligt stor i förhållande till de förändringar som kan förutses.

Förslag

- Uppgifter om sammanlagda förändringar av budget och inrapporterade bidragsbelopp (tillskott/besparingar), uppdelat på elev och program/inriktning, under innevarande år samlas in från samtliga kommuner i samband med att uppgifter samlas in om bidragsbelopp för kommande budgetår.
- Förändringar av budget och inrapporterade bidragsbelopp (tillskottet/besparingen) betalas ut genom att läggas till kommande års bidragsbelopp.
- En utvärdering av riksprislistan genomförs, tidigast 2013.

Uppgiftsinsamling om tillskott

I samband med att uppgifter samlas in om bidragsbelopp för kommande budgetår kan uppgifter också samlas in från varje kommun om de sammanlagda tillskotten/besparingarna, uppdelat på elev och program/inriktning, under innevarande år. Det är då inte enbart beslut fattade av nämnden om tillskott som ska samlas in, utan också sådana förändringar som förvaltningen kunnat vidta efter delegation, liksom förändringar på grund av att de bidragsbelopp som rapporterades före budgetårets början var preliminära. Kommunerna ska lämna uppgifter om bidragsbelopp senast den 2 december, dvs. mycket sent på budgetåret. Det är troligt att de tillskott eller neddragningar som avser innevarande budgetår har fattats av nämnden/motsvarande vid den tidpunkten. Det genomsnittliga tillskottet – positivt eller negativt – kan sedan beräknas på samma sätt som riksprislistan per elev, program och i förekommande fall inriktning, som ett vägt medelvärde (vägt med elevantalet i respektive kommun).

Utbetalning/nedsättning av resurser på grund av budgetförändringar

Eftersom uppgifter om totala tillskotten inte kommer att kunna samlas in förrän alldeles i slutet av budgetåret kommer utbetalning av eventuella tillskott inte att vara möjlig förrän i början av det nya budgetåret. Det skulle kunna ske endera som engångsutbetalningar (nedsättningar av någon av de första utbetalningarna) i början av nästa budgetår. Alternativt kan tillskottet läggas till nästa års bidragsbelopp.

Bidragsbeloppet enligt riksprislistan skulle i det senare fallet bestå av grundbidraget enligt budget plus ett eventuellt tillskott grundat på föregående års resultat (minus i de fall neddragningarna varit större än tillskotten).

Att tillskottet läggs till kommande års bidragsbelopp är en administrativt praktisk lösning även om utbetalningarna då inte kommer att baseras på exakt rätt elevgrupper. Eleverna är ändå i stort sett desamma hösten föregående budgetår som våren nästa och till ungefär en tredjedel desamma våren föregående budgetår som hösten nästa budgetår. Alternativet, att revidera föregående års riksprislista, dvs. att betala ut tillskottet/avdraget särskilt enligt de elevtal som respektive fristående skola faktiskt haft under föregående budgetår är något mer komplicerat. Förslaget är därför, vilket också SKL och Friskolornas Riksförbund förordar, att tillskottet betalas ut som ett tillägg/en neddragning av följande års bidragsbelopp.

Det nya systemet med en revidering av riksprislistan skulle kunna börja gälla fr.o.m. 2013, dvs. insamling av uppgifter om tillskott/besparingar under det gångna året skulle första gången ske i insamlingen i december 2012. 2010 har på många sätt varit ett övergångsår. Riksprislistan enligt de nya bestämmelserna har inte tillämpats alls våren 2010 och inte med vägt elevantal under hösten 2010. Det finns därför ingen anledning att undersöka tillskott i förhållande till bidragsbelopp under 2010 och revidera 2010 års riksprislista, eftersom de nya bestämmelserna inte tillämpats fullt ut. Även 2011 kommer på många sätt att vara ett övergångsår i och med starten av de nya gymnasieprogrammen hösten 2011.

Utvärdering av riksprislistan

En utvärdering av riksprislistan föreslås till tidigast 2013. 2010 är ett övergångsår, eftersom de nya bestämmelserna för riksprislistan bara delvis varit i bruk. Även 2011 kommer på många sätt att vara ett övergångsår i och med starten av de nya gymnasieprogrammen hösten 2011. En utvärdering 2012 av hur riksprislistan fungerat 2011 skulle i hög grad påverkas av dessa förändringar och inte ge ett bra underlag för att bedöma hur modellen för att beräkna riksprislistan fungerar.

En utvärderingsfråga är givetvis om bidragsbelopp bestämda utifrån budget ger lika villkor eller om det behövs ytterligare bestämmelser för att säkerställa detta. En del i en utvärdering bör vara att göra jämförelser mellan bidragsbeloppen baserade på budget och motsvarande utfall i bokslut. Vidare kommer det efter några år att finnas beslut i överklagandeärenden att analysera och en rättspraxis att summera.